

Dnr 2015-73-3.5.2

Yttrande
27 maj 2015

Statistiska centralbyrån
Box 24 300
104 51 Stockholm

Yttrande över remiss angående Eurostat peer review SCB dnr 2015/658

SAMMANFATTNING

Konjunkturinstitutet (KI) anser att flera av rekommendationerna bygger på utgångspunkter som i och för sig är rimliga men som kan vara svåra att förena med det svenska systemet med kraftigt decentraliserat statistikansvar.

REKOMMENDATION 2: KLARGÖR BEGREPPET OFFICIELL STATISTIK

KI:s kommentarer: Kriterier och avgränsningar för begreppet ”officiell statistik” skulle behöva klargöras. De är i dag otydliga både för användare och producenter av officiell och annan offentlig statistik.

REKOMMENDATION 3: INFÖR STANDARDISERADE KVALITETSKRAV

KI:s kommentarer: Det är en rimlig utgångspunkt att ett lands officiella statistik ska följa ett enhetligt regelverk för kvalitet. Den svenska decentraliserade statistikmodellen bygger dock på förutsättningen att de olika SAM ansetts vara bäst lämpade att utforma statistiken inom sitt område. Dessa myndigheter har också ansvaret att väga statistikverksamhetens behov mot myndighetens andra verksamhetens behov.

Ett långtgående mandat för SCB (eller någon annan myndighet) att ställa mer precisa krav på SAM är därmed svårt att förena med grunden för den svenska statistikmodellen. En ytterligare komplikation är kanske att SCB uppträder i olika roller (reglerare/samordnare, största SAM och potentiell uppdragsutförare).

REKOMMENDATION 8: SCB:S METODOLOGISKA RAMVERK BÖR TILLÄMPAS AV ALLA

KI:s kommentarer: Vi instämmer i SCB:s svar, att det kan vara svårt att implementera SCB:s metodologiska ramverk på andra SAM med tanke på de skiftande behoven och förutsättningarna.

REKOMMENDATION 9: UTVECKLA PLANERING OCH UPPFÖLJNING AV KVALITETEN

KI:s kommentarer: Det är rimligt att SCB följer upp de nuvarande reglerna om kvalitetsdeklarationer. Se i övrigt kommentarerna till rekommendation 3.

REKOMMENDATION 10: FÖRBÄTTRA KUNSKAPSÖVERFÖRING

KI:s kommentarer: Ökad kunskapsöverföring genom de nämnda metoderna är av godo.

REKOMMENDATION 12: FRÄMJA ANVÄNDNING AV KOSTNADSEFFEKTIV INSAMLING

KI:s kommentarer: Inga synpunkter på SCB:s kommentar.

REKOMMENDATION 14: INFÖR GEMENSAMT ANVÄNDARSAMRÅD FÖR HELA SYSTEMET

KI:s kommentarer: När det gäller diskussioner om utveckling, täckning, kvalitet med mera för specifika statistikområden och statistikprodukter bör det nuvarande uppdelade systemet med separata användarråd för olika statistikområden vara bättre än en gemensam samrådsprocess för all statistik eftersom användarnas specifika kompetens och intresse tas tillvara. Det uppdelade systemet kan däremot naturligtvis inte fånga upp eventuella synpunkter på prioriteringar exempelvis mellan olika statistikområden eller mellan olika SAM:s ansvarsområden. Men det är inte uppenbart att detta går att uppnå med en process för gemensamt användarsamråd heller. Med det decentraliserade statistiksystemet blir prioriteringsfrågor mellan olika SAM och ansvarsområden snarare en fråga för regeringen. Möjligen kan man utreda om det skulle vara meningsfullt att skapa forum för användardiskussion om olika tvärgående aspekter, som till exempel publicering, spridning, dataformat, dokumentation och olika samordningsfrågor.

REKOMMENDATION 15: INFÖR GEMENSAMMA NÖJDHETSUNDERSÖKNINGAR FÖR HELA SYSTEMET

KI:s kommentarer: Det kan kanske vara av visst värde att göra nöjdhetsundersökningar som är jämförbara mellan olika SAM och olika områden. Men det kan också vara så att en sådan samordnad undersökning blir så allmänt hållen att resultaten blir ointressanta samtidigt som kostnaden blir hög.

En medelväg skulle kanske vara att ta fram ett antal standardfrågor som bör kunna tillämpas inom alla eller många områden, och rekommendera SAM att ha med dessa frågor i sina egna användarundersökningar.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Mats Dillén. Föredragande har varit Joakim Skalin. I ärendets slutliga handläggning har även Maria Billstam deltagit.

Mats Dillén

Joakim Skalin